

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία¹

ΑΛΛΗΛΟΧΡΕΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

sioufaslaw.gr

ΑΛΛΗΛΟΧΡΕΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

➤ ΕΝΝΟΙΑ

Από τον συνδυασμό των διατάξεων που περιέχονται στα άρθρα 361 και 874 του Α.Κ. , 112 ΕισΝΑΚ, 47 και 64 έως 67 του Ν.Δ. Της 17.7/13.8.1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών» συνάγεται ότι αλληλόχρεος λογαριασμός υφίσταται όταν δύο συμβαλλόμενα μέρη- από τα οποία το ένα τουλάχιστον έχει την εμπορική ιδιότητα -συμφωνούν με σύμβαση να μην επιδιώκουν ούτε να διαθέτουν χωριστά και μεμονωμένα τις απαιτήσεις και δοσοληψίες που θα προκύπτουν από τις μεταξύ τους συναλλαγές, αλλά να τις καταχωρούν σε έναν κοινό χρεοπιστωτικό λογαριασμό με σκοπό να τις εκκαθαρίσουν κατά το κλείσιμό του, με τον τύπο και τη μορφή χρεοπιστωτικών κονδυλίων, τα οποία μολονότι διατηρούν το νομικό τους χαρακτήρα, αποβάλλουν – δια και από της καταχωρήσεως – την αυτοτέλειά τους, ώστε να μην μπορούν πλέον να επιδιωχθούν ξεχωριστά, με αποτέλεσμα να οφείλεται μόνο το κατάλοιπο που προκύπτει κατά το κλείσιμο του λογαριασμού με την αντιπαραβολή των κονδυλίων¹.

¹ Τα κατ' ιδίαν κονδύλια αποβάλλουν από τη στιγμή που εισέρχονται στο λογαριασμό την ατομικότητά τους και μεταβάλλονται σε αριθμητικά κονδύλια και συνεπώς παύουν να αποτελούν αντικείμενο ιδιαίτερης αγωγής και δεν μπορούν – ενόσω διαρκεί η λειτουργία του λογαριασμού -να επιδιωχθούν δικαστικά ούτε να διατεθούν μεμονωμένα με εκχώρηση.

➤ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΝΝΟΜΗ ΣΧΕΣΗ. Με τη σύμβαση αυτή δημιουργείται μία διαρκής έννομη σχέση, αφού η λειτουργία της σύμβασης προϋποθέτει χρονική διάρκεια.

ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΗ ΣΥΜΒΑΣΗ. Η σύμβαση αυτή είναι παρεπόμενη, καθώς προϋποθέτει την ύπαρξη μίας βασικής σχέσης στην εξυπηρέτηση της οποίας και αποβλέπει.

ΑΜΟΙΒΑΙΟΤΗΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ. Βασικό στοιχείο της σύμβασης αυτής είναι η συμφωνία για την υπαγωγή σε τέτοιου είδους λογαριασμό των εκατέρωθεν αποστολών με δυνατότητα χρεώσεων και από τις δύο πλευρές.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ. Βέβαιες και εκκαθαρισμένες πρέπει να είναι οι απαιτήσεις που καταχωρίζονται στον αλληλόχρεο λογαριασμό και όχι υπό αίρεση ή προθεσμία (π.χ. από επιταγές, πιστωτικούς τίτλους, γραμμάτια σε διαταγή, ανώνυμα ή γενικά χρεόγραφα).

➤ ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

Ο λογαριασμός κλείνει περιοδικά – αν δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά – κάθε εξάμηνο και οριστικά με καταγγελία της σύμβασης χωρίς να αποκλείεται να έχει συμφωνηθεί ότι κάποιος από τα μέρη μπορεί να τον κλείνει μονομερώς οποτεδήποτε χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση ή καταγγελία. Μόνο μετά το οριστικό κλείσιμο του λογαριασμού μπορεί να επιδιωχθεί δικαστικώς η απόδοση του οριστικού καταλοίπου².

➤ ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΝΟΙΓΜΑΤΟΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΜΕ ΑΝΟΙΧΤΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ

Στη σύμβαση αλληλόχρεου λογαριασμού μπορεί να υπαχθεί κάθε συναλλακτική σχέση ανάμεσα στα μέρη, που οδηγεί στην πραγματοποίηση αμοιβαίων παροχών και συνεπώς και η σύμβαση ανοίγματος πίστωσης με ανοιχτό λογαριασμό. Με τη σύμβαση αυτή ο ένας από τους συμβαλλόμενους υποχρεούται να θέσει στη διάθεση του άλλου για κάποιο χρονικό διάστημα ορισμένη πίστωση με χρηματικό αντάλλαγμα, ο δικαιούχος της οποίας (πίστωσης) μπορεί να κάνει χρήση κατά βούληση είτε με ανάληψη χρηματικού ποσού είτε με προεξόφληση δικαιογράφων ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο μέχρι τη λήξη του χρόνου που ορίστηκε. Οι δύο αυτές συμβάσεις διαφέρουν κυρίως ως προς την αμοιβαιότητα των αποστολών και από τις δύο πλευρές, η οποία πρέπει να υπάρχει στη σύμβαση αλληλόχρεου λογαριασμού, ενώ δύναται να ελλείπει από τη σύμβαση ανοίγματος πίστωσης με ανοιχτό λογαριασμό.

➤ ΣΚΟΠΟΣ

² Στην περίπτωση που υπήρξε πριν το κλείσιμο του λογαριασμού αφηρημένη υπόσχεση ή αναγνώριση χρέους από τον οφειλέτη του καταλοίπου, αρκεί για το ορισμένο της αίτησης να αναφέρεται ότι καταρτίστηκε σύμβαση αλληλόχρεου λογαριασμού, ο χρόνος κλεισίματος και το ποσό αναγνώρισης.

Η μεταξύ των συναλλασσομένων απλοποίηση των πληρωμών με τη συνολική εκκαθάριση σε ορισμένο χρονικό σημείο των εκατέρωθεν απαιτήσεων (αποστολών).

➤ **ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ**

- Η συμφωνία ότι η οφειλή του πιστούχου προς την πιστώτρια Τράπεζα θα αποδεικνύεται από **απόσπασμα εμπορικών βιβλίων** της είναι έγκυρη και μπορεί να θεμελιώσει την έκδοση Διαταγής πληρωμής για το κατάλοιπο κλεισθέντος αλληλόχρεου λογαριασμού. Το απόσπασμα έχει ισχύ αποδεικτικού εγγράφου, όταν δε προέρχεται από εκτύπωση Η/Υ και φέρει υπογραφή αρμοδίου υπαλλήλου Τράπεζας αποτελεί πρωτότυπο έγγραφο. (ΑΠ 1022/2003)
- Αν συμβαλλόμενη στο λογαριασμό είναι **ομόρρυθμη εταιρεία** και κατά τη διάρκεια λειτουργίας του αποχωρήσει από αυτήν ένας ομόρρυθμος εταίρος, υπάρχει προσωπική εις ολόκληρον ευθύνη του εταίρου αυτού για το κατά το κλείσιμο του λογαριασμού προκύπτοντος κατάλοιπο σε βάρος της εταιρείας, με την προϋπόθεση ότι ο λογαριασμός εμφάνιζε παθητικό σε βάρος της εταιρείας κατά το χρόνο της αποχώρησης του εταίρου και μέχρι του ύψους του παθητικού (ΑΠ 1/2002).
- Ο **εγγυητής** καταλοίπου αλληλόχρεου λογαριασμού ευθύνεται για αυτό, η δε ευθύνη του μεταβιβάζεται σε περίπτωση θανάτου του στους κληρονόμους του, που ευθύνονται με το ποσοστό της κληρονομικής τους μερίδας (ΑΠ 1781/2002)
- Όταν ο δανειστής που ενάγει επικαλείται σύμβαση αλληλόχρεου λογαριασμού που έχει κλείσει καθώς και **αναγνώριση εκ μέρους του οφειλέτη καταλοίπου του λογαριασμού**, δεν είναι υποχρεωμένος να αποδείξει όλα τα επιμέρους κονδύλια του λογαριασμού, αλλά υποχρεούται να αποδείξει μόνο ότι η απαίτησή του προέρχεται από τέτοια αιτία δηλαδή από αλληλόχρεο λογαριασμό με αναγνώριση του υπολοίπου του. Αντίθετα, όταν ο δανειστής που ενάγει επικαλείται μεν τη σύμβαση αλληλόχρεου λογαριασμού που έχει κλείσει χωρίς όμως να επικαλείται συγχρόνως και σύμβαση αναγνώρισης του καταλοίπου του, έχει τότε την πρόσθετη υποχρέωση να αποδείξει εκτός από την κατάρτιση της συμβάσεως και το καθένα από τα κονδύλια του λογαριασμού χωριστά με τα στοιχεία τους (ΑΠ 857/2006).

Ελεονώρα Αναγνώστου

Δικηγόρος

D.E.A. Droit Economique et Social

Université Paris IX – Dauphine